

Verkiezingsprogramma CDA Hof van Twente

2018 - 2022

Samenwerken aan een toekomstbestendige en leefbare gemeente.....	3
Werk en Omgeving.....	5
Duurzaamheid.....	10
Zorg voor elkaar	11
Vrijtijdseconomie	17
Financiën en Organisatie	19

Verkiezingsprogramma CDA Hof van Twente

2018 – 2022

Samenwerken aan een toekomstbestendige en leefbare gemeente

Benut de kracht, kennis en energie van elke kern

Hof van Twente telt 6 kernen en 13 buurtschappen. Allen hebben ze een eigen identiteit en unieke kenmerken. De ene kern blinkt uit op het gebied van sport, de ander op het gebied van kunst en cultuur, een grote saamhorigheid of een sterk bedrijfsleven. Alle kernen en buurtschappen samen maken onze gemeente uniek. **Hof van Twente: voor wonen, werken én leven!**

Er zit veel kracht, kennis en energie in onze kernen en buurtschappen. Als inwoner of ondernemer weet jij als geen ander wat er speelt in jouw omgeving. Jij weet zelf wat belangrijk is en wat jouw kern of buurtschap leefbaar maakt.

Het CDA wil sterker dan voorheen aansluiten bij de kracht, kennis en energie die aanwezig is in jouw kern. Vanuit deze kracht willen wij samen met jou werken aan projecten. Op die manier bouwen wij samen aan een mooie toekomst voor Hof van Twente.

Samen bouwen aan de toekomst van jouw omgeving

De komende jaren komt er heel wat op ons af. Er verandert veel op zowel economisch, maatschappelijk als demografisch gebied. Hierbij valt te denken aan ontwikkelingen in de agrarische sector en vergrijzing van onze bevolking.

Verandering roept altijd vragen op:

- Wat betekent verandering voor jouw kern of buurtschap?
- Hoe ziet jouw kern of buurtschap er over 10 jaar uit?
- Is jouw kern of buurtschap nog steeds levendig? Of is deze stil en verlaten?
- Kunnen de scholen nog openblijven?
- Zijn er nog genoeg woningen zodat jongeren blijven?
- Hoe is de zorg geregeld voor ouderen, zieken of mensen met een beperking?
- Zijn er in de toekomst nog voldoende voorzieningen op het gebied van sport en cultuur

Het zijn allemaal vragen die ons allen raken en waarvoor wij keuzes moeten maken.

Kiezen doen we samen

Het CDA wil inwoners nog meer een stem en rol geven. Samen met jou bepalen we hoe het beleid van Hof van Twente gevormd wordt. Kernen en buurtschappen zijn namelijk vooral van de inwoners. Daarom daagt het CDA jou uit. Denk actief mee over de manier waarop jouw kern of buurtschap er in de toekomst uit moet zien. Iedere kern of buurtschap is uniek, en verdient daarom maatwerk. Wij willen samen met onze inwoners bepalen wat er in de praktijk nodig is. Op deze manier werken we samen aan leefbare en toekomstbestendige kernen en buurtschappen.

- Welke kansen zie jij?
- Wat zijn knelpunten en bedreigingen in jouw kern of buurtschap?
- Waar liggen de prioriteiten?
- Waar moeten we keuzes maken?
- Wat kunnen jij en jouw medebewoners daarin zelf doen?
- Hoe kan de gemeente daarbij helpen?

Denk met ons mee en speel zelf een actieve rol bij de toekomst van jouw kern of buurtschap.

Hoe doen wij dat?

Het CDA stimuleert kernen om zelf na te denken over de toekomst van hun dorp. We bouwen samen aan een toekomstvisie voor jouw kern of buurtschap. Waarbij we vraagstukken integraal aanpakken en kijken waar logische samenwerkingen ontstaan tussen sectoren. Bijvoorbeeld sport en zorg. Wij willen aansluiten bij lopende initiatieven vanuit de kernen. Tevens betrekken wij inwoners en ondernemers bij gemeentelijke projecten. Ook belangenorganisaties moeten erkend worden en gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven aan de gemeente.

Het CDA faciliteert en stimuleert initiatieven die bijdragen aan toekomstbestendige kernen en buurtschappen en wil dat de gemeente zowel ambtelijk als bestuurlijk voor haar inwoners zichtbaar is. Het CDA zal werken aan een ambtelijk en bestuurlijk aanspreekpunt voor elke kern en de buurtschappen. Tevens werkt het CDA al jaren met raadsleden die fungeren als aanspreekpunt voor de kernen en buurtschappen in de Hof. Kortom, er is veel ruimte voor maatwerk per kern als jij zelf actief meedenkt.

CDA: Samen kunnen wij meer

Met dit verkiezingsprogramma hebben wij al een start gemaakt richting structurele samenwerking. Het CDA heeft bijeenkomsten georganiseerd in alle kernen en buurtschappen om input op te halen vanuit inwoners en ondernemers. Deze inbreng is verwerkt in dit programma. Uiteraard is dit een eerste aanzet. De komende jaren zetten we

deze lijn voort en bouwen wij samen met jou aan toekomstbestendige kernen en buurtschappen.

Werk en Omgeving

Werk en omgeving omvat meerdere onderwerpen. Het CDA onderscheidt de volgende:

- Economie
- Landelijk gebied en landbouw
- Wonen
- Buurtschappen

Economie

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Dat betekent dat iedereen kan profiteren van een goed economisch klimaat. Iedereen krijgt daarbij de kans om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Rekening houdend met de leefbaarheid en onze leefomgeving. In een eerlijke economie is er naast werk ook aandacht voor vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken.

Een eerlijke economie betekent dat iedereen een bijdrage levert. Wie geen betaald werk verricht, levert op een andere manier een maatschappelijke bijdrage. De gemeente moet maximaal inzetten om mensen werk of een bijdrage te laten verrichten. De werkeloosheid is in de Hof van Twente de afgelopen jaren behoorlijk gedaald. Wij zijn daarmee koploper in Twente. Het huidige beleid, onder aanvoering van het CDA, werpt daarbij zijn vruchten af.

Het CDA vindt dat werkeloosheid blijvend aandacht verdient. Vooral mensen met een beperking, ouderen en nieuwkomers verdienen extra aandacht.

Veel van onze inwoners zijn werkzaam in het midden- en kleinbedrijf (MKB). **Lokale ondernemers moeten de ruimte krijgen om zelf belangrijke keuzes te maken.** De gemeente ondersteunt en stimuleert ondernemers door het scheppen van randvoorwaarden. Het CDA blijft met ondernemers in gesprek om zo te werken aan optimale omstandigheden voor een florierende lokale economie.

De detailhandel in de Hof van Twente is voor het eerst sinds jaren weer groeiende. Leegstandpercentages dalen. Een goede ontwikkeling. Toch moeten wij blijven focussen op de detailhandel. Aantrekkelijke winkelstraten in zowel aanzicht, bereikbaarheid als kwaliteit, daar maken wij ons hard voor. **De gemeente moet, samen met ondernemers, blijven werken aan aantrekkelijke winkelgebieden.** Levendige detailhandel behoort volgens het CDA tot de minimale basisbehoefte. Winkels voor de dagelijkse boodschappen altijd dichtbij. Essentieel voor leefbare kernen.

Speerpunten Economie

- Streven naar een eerlijke economie
- Lokale ondernemers krijgen ruimte voor eigen keuzes
- Aantrekkelijke winkelgebieden voor elke kern
- Werkeloosheid nog verder terugdringen

Denken in kansen en mogelijkheden

Naast de detailhandel zit ook het MKB in de lift. Veel ondernemers willen door groeien. Hiervoor is ruimte binnen de Hof van Twente. Bedrijventerrein Zenkeldamshoek is bij uitstek de locatie voor nieuwe bedrijven of ondernemers die willen verplaatsen binnen de Hof van Twente. Wij zijn er ons van bewust dat bedrijven soms lokaal gebonden of lokaal geworteld zijn. Deze **lokale ondernemers zijn essentieel voor de vitaliteit en leefbaarheid van kernen**. Het CDA pleit voor ontwikkelingsruimte voor deze bedrijven. Niet kijken naar wat niet kan maar denken in kansen en mogelijkheden.

Landelijk gebied en Landbouw

Het landelijk gebied bepaalt mede het karakter van onze gemeente. Deze geeft ruimte aan de vele gebruikers. **Een leefbaar landelijk gebied voor iedereen is het allerbelangrijkste**. Toch zien wij dat dit gebied in beweging is. Dat zal de komende jaren ook zo blijven. De Agrarische sector is de grootste gebruiker van het landelijk gebied. Juist deze sector krimpt. Het aantal agrarische ondernemers dat stopt neemt naar verwachting de komende jaren alleen maar toe. Het CDA ziet hier ruimte ontstaan voor andere initiatieven.

Wij vinden dat agrarische ondernemers die toekomstbestendig zijn de ruimte moeten blijven houden voor groei. Ze mogen groeien binnen de wettelijke randvoorwaarden (volksgezondheid, brandveiligheid, geur, geluid en aanzicht).

Speerpunten Landelijk gebied en Landbouw

- Ruimte voor andere initiatieven agrarische ondernemers
- Ruimte voor groei toekomstbestendige bedrijven
- Afschaffen beperkingen bouwblok
- Herbestemming agrarische bedrijven

Weg met beperkingen bouwblok

Agrarische bedrijven moeten meer ruimte krijgen op hun eigen kavel. Te beperkte bouwkvelds zorgen voor onveiligheid voor zowel mens als dier. **Het CDA wil af van de beperkingen op basis van het bouwblok**. Wel moeten wij altijd rekening houden met een goede landschappelijke inpassing.

Herbestemming agrarische bedrijven

Voor agrarische ondernemers die op den duur willen stoppen moet er ruimte zijn voor een andere invulling van hun bedrijf. De leegstand van agrarische gebouwen zal in de Hof van Twente alleen maar toenemen. De meeste van deze bedrijfsgebouwen bevatten nog asbest. Hier moeten wij nog een enorme kwaliteitsslag maken. Het huidige beleid Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) geeft meer ruimte voor het MKB op voormalige agrarische bedrijven. Als nieuwe ondernemers zich vestigen betekent dat er ook oude (agrarische) bedrijfsgebouwen gesloopt moeten worden. Het CDA heeft daarom continue aandacht voor het landelijk gebied. **Daarbij kijken we naar de mogelijkheden en passen maatwerk toe daar waar nodig.**

Naast (agrarische) ondernemers biedt het landelijk gebied ruimte aan wonen, toerisme en natuur. Er moet een balans zijn tussen de vele gebruikers. De gemeente coördineert alle verschillende belangen in het landelijk gebied. Met name verkeersveiligheid blijft een belangrijk issue.

Natuur vormt een belangrijk onderdeel van het landelijk gebied. Natuur is belangrijk voor zowel gezondheid als ontspanningsruimte. Daarom moeten wij de natuur blijven beschermen. Het CDA is terughoudend bij het omzetten van landbouwgronden naar natuur. Wij pleiten voor meer samenwerking tussen natuurbeheerders en agrariërs. Huidige initiatieven van o.a. de Hofvogels en ANV 't Hooltwark zijn daarvan prima voorbeelden. Samen moeten we werken aan wederzijds begrip.

Wonen

Zowel de woning als leefomgeving zijn essentieel voor het woongenot van onze inwoners. **De wensen van onze inwoners moeten meer centraal staan bij het woonbeleid.** Behoeften zijn per kern of buurtschap verschillend. Naast een eenduidig woonbeleid voor de Hof van Twente moet er ruimte blijven voor maatwerk per kern en per buurtschap. Dit geldt ook voor het toewijzingsbeleid van woningbouwcorporaties. Woningen moeten aansluiten bij woonwensen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen.

Mantelzorgwoningen in het buitengebied bieden kansen aan ouderen en jongeren die buitenaf willen blijven wonen. **Kansen op de woningmarkt kunnen wij vergroten door de Rood voor Rood regeling en sloopvouchers.** Jongeren die in onze gemeente willen blijven moeten eerlijke kansen krijgen om zich hier te vestigen. Kortom, wij moeten continue kijken naar de behoefte in de verschillende kernen en buurtschappen. Behoeftte vormt de basis voor de keuzes die wij samen maken.

Woningbouwverenigingen spelen een belangrijke rol maar hebben vaak hun eigen agenda. Het CDA pleit voor meer samenwerken met woningbouwverenigingen. Dit kan door het maken van prestatieafspraken. Zo kunnen wij constant de situatie aanpassen naar de vraag van inwoners. De gemeente moet daarin een actieve sturende rol op zich nemen.

Speerpunten wonen

- Ruimte voor maatwerk in kernen en buitengebied
- Flexibele verkaveling
- Korting op grondprijs voor duurzaam bouwen
- Stimuleren verduurzaming bestaande bouw
- Voldoende huurwoningen in alle kernen en een op de behoefte afgestemd toewijzingsbeleid van de woningbouwcorporaties
-
- Meer mogelijkheden voor starters en jongeren door middel van starterswoningen of -appartementen
- Snel inspelen op veranderingen in de markt door bouw van tijdelijke woningen

De

leefomgeving speelt een cruciale rol als het aankomt op fijn en goed wonen. De afgelopen jaren heeft de gemeente fors geïnvesteerd om de voorzieningen op peil te houden. Er is geïnvesteerd in sport, cultuur, recreatie en onderwijs. Wij moeten dit ook de komende jaren op peil houden. Het CDA wil inwoners actief betrekken in de keuzes voor hun leefomgeving. Samen kijken wij naar de behoefte in jouw omgeving. Wij stimuleren eigen initiatieven en projecten vanuit de kernen en buurtschappen. Het CDA wil graag ondersteunen bij het opstellen van plannen en toekomstvisies voor kernen en buurtschappen.

Veiligheid voorop

De leefomgeving moet bovenal veilig zijn. Verkeersveiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. Op dit moment zijn er verschillende knelpunten. Het CDA kijkt samen met inwoners naar een oplossing voor iedereen.

Buurtschappen

De gemeente Hof van Twente heeft naast de grote kernen Bentelo, Delden, Diepenheim, Goor, Hengevelde en Markelo ook een aantal buurtschappen. Dit zijn Achterhoek, Azelo, De Ha, Deldenerbroek/Deldeneresch, Dijkerhoek, Elsenerbroek, Herike-Elsen, Kerspel Goor, Markelosebroek, Markvelde, Pothoek, Stokkum en Wiene en Zeldam.

De buurtschappen zijn cruciaal voor de leefbaarheid in onze gemeente. Hier zet het CDA zich ook de komende jaren voor in. Dit doen wij door het versterken van de lokale kracht van een buurtschap. Denken in oplossingen in plaats van problemen. **Ruimte creëren voor initiatieven van inwoners.**

Samen met de inwoners wil het CDA in stand houden wat goed is en tegelijkertijd bouwen aan de toekomst. **Wij bieden professionele ondersteuning aan burgerinitiatieven.**

Elk buurtschap heeft z'n eigen unieke elementen. Gewoontes en gebruiken, velen al eeuwenoud, maken dat mensen juist daar blijven wonen. Generatie op generatie.

Ons culturele erfgoed vormt het hart van een dorp of buurtschap. Tradities, landgoederen en bijvoorbeeld kerken. Vaak eeuwenlang verbonden met een kern of buurtschap. **Wij moeten er met elkaar voor zorgen dat dit ook voor toekomstige generaties behouden blijft.** Wij moeten ons culturele erfgoed een plek geven binnen de nieuwe omgevingswet.

Speerpunten Buurtschappen

- Buurtschappen houden hun status
- Samen met buurtschappen werken aan toekomstvisie
- Leefbaarheidsinitiatieven ondersteunen
- Buurtgebouwen en kleine scholen moeten behouden blijven

Buurtgebouwen moeten blijven bestaan. Deze bevorderen de saamhorigheid van de inwoners. **Het CDA wil dat de buurtschappen hun eigen status behouden.** Een buurtschap verschilt van een kern. Wij willen beleid aanpassen richting de buurtschappen zoals we dat de afgelopen periode ingezet hebben.

Een duidelijk aanspreekpunt

Het CDA vindt het van belang dat er voor elke kern of buurtschap één duidelijk aanspreekpunt vanuit de gemeente komt. Inwoners kunnen daar naartoe met hun vragen of aandachtspunten ten aanzien van de toekomst van hun kern of buurtschap. Deze persoon denkt actief mee in de ontwikkelingen, stimuleert en faciliteert deze. Samen met een organisatie die daarop ingericht is.

Duurzaamheid

Speerpunten duurzaamheid

- Inventariseren daken voor zonnepanelen
- Stimuleren van duurzaamheidsinitiatieven van inwoners
- Asbestarme gemeente 1 januari 2024
- Integrale aanpak asbest, duurzaamheid en milieu
- Duurzaamheid moet worden opgenomen in aanbestedingsbeleid van gemeente
- Realiseren van een circulaire economie
- Omgekeerd inzamelen blijft een vrije keuze voor de inwoners

Een duurzame toekomst vraagt om een forse investering in de economie en infrastructuur van ons land. Daarnaast willen wij vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, en hen de ruimte bieden.

Wij vinden dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven. **Duurzaamheid moet worden opgenomen in het aanbestedingsbeleid van de gemeente.** Wij moeten blijven kijken naar groene energie en het maximaal benutten van de mogelijkheid van zonnepanelen.

Wij willen alle woningen, bedrijven en gebouwen voor het jaar 2035 duurzaam isoleren. Buurt voor buurt. Straat voor straat. Isolatie van gebouwen is namelijk een van de meest effectieve manieren als het aankomt op het terugdringen van de uitstoot van CO₂.

Afvalbeheer

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. In de overeenkomst met de inzamelaar streven wij naar zoveel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft willen wij bij voorkeur gebruiken voor het opwekken van energie. Het streven moet zijn:

1. Voorkomen van afval
2. Hergebruik
3. Recycling

We blijven onze burgers informeren over afvalscheiding. Voor doelgroepen die de grijze afvalcontainer willen behouden moet dat mogelijk zijn.

Energietransitie

Energietransitie is de omslag naar een lager energiegebruik, opgewekt met hernieuwbare energie. **Wij lopen achter op de doelstellingen voor duurzame energie en behoren tot de hekkensluiters in de EU.** We blijven inzetten op een energie neutrale gemeente in 2035.

‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, ofwel goed ‘rentmeesterschap’ vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Wij zijn van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

Wij willen een Energiekansenkaart opstellen en inzicht krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen. Lokale initiatieven van onze inwoners worden daarbij door het CDA ondersteunt.

Wij willen het ontstaan van een regionale energiecoöperatie stimuleren, zoals een vereniging voor collectief bezit van windmolens of zonneparken. **Bij windenergie is het een voorwaarde dat de omwonenden daar zelf profijt van hebben**, bijvoorbeeld door een lagere energierekening of een jaarlijkse investering in de lokale gemeenschap.

Zorg voor elkaar

Het thema zorg voor elkaar bestaat uit de volgende onderwerpen:

- Zorg
- Eenzaamheid
- Meedoen in de maatschappij
- Vluchtelingen
- Veiligheid
- Financiën
- Onderwijs
- Vrijwilligers
- Sport

De gemeente heeft sinds 2015 een grotere verantwoordelijkheid op het gebied van zorg. Door de transitie heeft de gemeente er meer taken bijgekregen. Transformatie kost tijd. Tijd van gemeente, inwoner, zorgverlener en zorgverzekering. Hoewel er de afgelopen jaren goede stappen zijn gezet is het een doorgaand proces. Dit kost niet alleen tijd maar ook geld.

Tot zeker 2040 hebben wij nog te maken met vergrijzing. Ouderen blijven langer thuis wonen. Dat vraagt ondersteuning van bijvoorbeeld de wijkverpleging maar ook van

mantelzorgers. Continuïteit in de zorg is van levensbelang. Dat kan alleen door een vereenvoudiging van regels en een goede informatievoorziening. Het CDA is dan ook voorstander van een gemeentegids voor het sociaal domein.

Gezond opgroeien is de laatste jaren een steeds belangrijker thema. Ook lokaal pleiten wij voor een gezonde omgeving. **Iedereen doet mee én telt mee is daarbij altijd onze uitgangspositie.** Zorg voor elkaar betekent dat de gemeente in gesprek moet blijven met haar inwoners. De verbinding tussen inwoners en gemeente is wederzijds.

Initiatieven van inwoners met betrekking tot zorgen voor elkaar moeten we stimuleren en ondersteunen. Onze welzijnsorganisatie Salut speelt hierbij een belangrijke rol. Salut kan inwoners bij eigen initiatieven ondersteunen. Zij informeert inwoners in brede zin over alle zaken met betrekking tot welzijn. Salut kent de weg binnen de gemeente en is daarom de verbindende schakel tussen de gemeente en haar inwoners.

Speerpunten zorg

- Lokaal doen wat lokaal kan
- Gemeente dichtbij
- 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur
- Menselijke maat voorop: maatwerk waar nodig
- Preventie: voorkomen is beter dan genezen
- Zorg voor elkaar

Wij moeten blijven zorgen voor adequate voorzieningen voor jeugd- en jongeren in onze gemeente. Denk aan voorzieningen op het gebied van onderwijs, vrije tijd en jeugdgezondheidszorg.

Zorg

De afgelopen jaren hebben praktijkondersteuners een belangrijke rol gekregen. Het CDA pleit voor gebiedsgerichte samenwerking en direct contact met verwijzers. Wij moeten investeren in relaties met huisartsen en andere zorgaanbieders en samenwerken aan een succesvolle transformatie. **Transformatie kost tijd en geld en dat moet er wat ons betreft beide komen.** De gemeente moet hierin de regie nemen doormiddel van een innovatiefonds.

Het CDA ondersteunt lokale en regionale initiatieven waarbij alledaagse zorg met ouderen en zieken in hun eigen omgeving georganiseerd worden. **Wij moeten lokaal doen wat lokaal kan.** De rol van de gemeente is kaderstellend en ondersteunend. Samen met elkaar moeten

wij de schouders eronder zetten. Actief meedenken waar nodig. Wel met duidelijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden.

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is er op gericht dat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving. Vervoer en bereikbaarheid zijn belangrijk. Wij willen werken aan een lokaal plan voor het WMO vervoer in combinatie met buurtbus faciliteiten. Lokaal plan betekent lokale betrokkenheid van alle belanghebbenden. **Vervoersmogelijkheden die zowel in kosten als gebruikersgemak voorzien in de wensen van onze inwoners.**

Wij moeten blijven kijken naar nieuwe initiatieven en ontwikkelingen in de zorg. E-health toepassen daar waar mogelijk. Niet als doel op zich, maar als middel. Een middel om het welzijn van onze zorgbehoevende inwoners te vergroten.

Mantelzorg

Mantelzorgers spelen een steeds grotere rol binnen de zorg. **Wij mogen de impact van mantelzorg niet onderschatten.** Mantelzorgers verdienen blijvende aandacht. De inzet van een mantelzorgmakelaar kan mantelzorgers ondersteunen.

Jeugdzorg

Wij moeten goed nadenken over de kerntaken van jeugdzorg. In de jeugdzorg willen wij daar waar mogelijk werken zonder aanbesteding. Vooraf in overleg bepalen met de zorgaanbieder wat de termijn voor behandeling is. **De jongere staat altijd voorop en kosten mogen niet fors toenemen.**

Right to challenge: daag de gemeente uit

Het CDA stimuleert eigen initiatief, ook op het gebied van kostenbewustzijn. Denk jij dat het onderhoud van jullie sportaccommodatie goedkoper kan? Of weet jij een beter alternatief voor de zorg? Right to challenge geeft onze inwoners de mogelijkheid zelf een alternatief plan in te dienen.

Preventie

Voorkomen is beter dan genezen. Dat geldt ook voor de zorg in onze gemeente. **Op vele vlakken moeten wij investeren in preventie om op de lange termijn de zorgkosten betaalbaar te houden.** Scholen, huisartsen, praktijkondersteuners, verenigingen en gemeente. Allemaal hebben ze een belangrijke rol waar het aankomt op preventie.

Verbeter het contact tussen basisscholen, wijkteams en zorgprofessionals. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol vanwege het beleid gericht op preventie. **Initiatieven zoals de buurtsportcoach moeten verlengd worden.**

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. Het komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral onze ouderen zijn een kwetsbare groep. Om eenzaamheid tegen te gaan willen wij inzetten op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen stimuleren om zelf op zoek te gaan naar sociale contacten.

Wij willen een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid waarbij ouderen die in een isolement dreigen te raken regelmatig bezocht worden. Dagopvang is een goed middel tegen eenzaamheid. Wij moeten met elkaar zorgen dat daar ruimte voor blijft.

Eenzaamheid is lang onderkend en een lastig bespreekbaar onderwerp. Er ligt een taak voor ons om het bespreekbaar te maken. Eenzaamheid is een blijvend onderwerp op onze agenda.

Meedoen in onze maatschappij

Armoede is niet alleen een kwestie van een financieel kwetsbare positie. **Armoede is vooral een zaak van niet mee kunnen doen in de samenleving.** Inwoners zijn op de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Een integrale aanpak met zorg en welzijn is noodzakelijk. Mogelijkheden voor hen die het minder hebben moeten goed toegankelijk zijn. Informatie vanuit de gemeente moet begrijpelijk zijn. Wederzijds respect is belangrijk voor aanpak van armoede. Informatie vanuit de gemeente moet begrijpelijk zijn. Bij digitalisering van procedures moet er een alternatief zijn voor diegenen die laaggeletterd zijn of moeilijkheden ondervinden met gebruik van computer, tablet of smartphone..

Er zijn diverse regelingen voor kwetsbare groepen. Denk daarbij aan het jeugdsportfonds en het cultuurfonds. Wij moeten ervoor zorgen dat deze middelen goed bekend zijn bij onze inwoners. De gemeente moet deze mogelijkheden actief promoten.

Initiatieven zoals de voedselbank, stadslandbouw en kledingbank van Katoen moeten de ruimte krijgen. Het CDA ondersteunt deze projecten. Ook schuldhulpverlening is voor ons een belangrijk aandachtspunt.

Kunst en cultuur moet voor al onze inwoners bereikbaar zijn. **Wij moeten organisaties die steun ontvangen actief inzetten voor laagdrempelige activiteiten.** Activiteiten die bijdragen aan welzijn en voor iedereen toegankelijk zijn. Persoonlijke ontwikkeling van met name kinderen moet gestimuleerd worden door onder andere de Cubahof, muziekschool en bibliotheek.

Laagopgeleiden of mensen zonder een diploma ruim vijf jaar werkzaam zijn moeten een startkwalificatie krijgen. Dit vergroot de kansen op de arbeidsmarkt en is een stimulans om verder te komen.

Vluchtelingen

Wij hebben een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid als het gaat om vluchtelingen.

De toestroom van vluchtelingen naar Europa wordt uiteindelijk een 'lokaal vraagstuk', bijvoorbeeld op huisvestingsgebied: van crisisopvang tot aan de huisvesting van asielzoekers met een verblijfsvergunning (vergunninghouders).

Wij vinden dat te veel vergunninghouders lange tijd of zelfs permanent aangewezen zijn op de bijstand. Het CDA wil dat de gemeente vergunninghouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt.

Wij willen vluchtelingen gespreid door de gemeente huisvesten. Vergunninghouders krijgen niet automatisch voorrang bij een sociale huurwoning, maar gemeenten hebben wel de taak hen woonruimte te geven. Het CDA wil dat gemeenten bij de uitvoering van deze verplichting nadrukkelijk rekening houdt met de toegankelijkheid van sociale huur voor starters, gezinnen en andere groepen die hierop zijn aangewezen.

Vluchtelingen hebben gedwongen hun eigen huis achter moeten laten. Ze moeten een nieuwe toekomst opbouwen op een voor hen vreemde plek. **Wij moeten vluchtelingen helpen om onderdeel te worden van onze samenleving.** Vluchtelingen hebben het recht om mee te doen in onze maatschappij. Het CDA stimuleert initiatieven van inwoners, geloofsgemeenschappen en maatschappelijke organisaties die hieraan bijdragen.

Veiligheid

Onze inwoners zijn zelf de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Het CDA stimuleert inwoners om zelf actief een bijdrage te leveren. Denk daarbij aan WhatsApp buurtpreventie en AED-werkgroepen. Op deze manier draagt iedereen zijn of haar steentje bij.

De wijkagent speelt een belangrijke rol. In gesprek met inwoners en gemeente is de wijkagent de spil in onze samenleving als het aankomt op veiligheid.

Alcohol en drugs vormen een bedreiging voor onze veiligheid. Vroege voorlichting aan zowel jongeren als ouders moeten hen wijzen op de gevaren. Ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen.

Verwarde personen zorgen vaak voor overlast. Het CDA pleit voor 24 uren opvang in de regio voor noodgevallen. Wij willen in samenwerkingen met politie, GGZ en woningbouwverenigingen een actieplan opstellen voor verwarde personen. Ter preventie van escalatie.

Financiën

Geld dat bestemd is voor de zorg blijft voor de zorg. Daarnaast moeten wij geld vrijmaken voor innovaties waar mogelijk. Dit is noodzakelijk om de transformatie van de zorg te realiseren. Wij stimuleren vernieuwende ideeën en willen daar zorggeld voor reserveren.

Inwoners moeten naar eigen daadkracht een bijdrage leveren aan hun eigen zorg. Wel moet er daarbij een vangnet regeling zijn voor opstapeling van de eigen bijdrage. Hieraan koppelen wij een maximumbedrag per huishouden. **Het CDA wil extra aandacht voor hen die net boven het minimumloon vallen.** Deze groep valt buiten alle regelingen maar heeft het financieel zwaar te verduren.

Voor gepensioneerden met een inkomensniveau tot 40% boven de AOW heeft de gemeente aandacht voor de effecten van stapeling van eigen bijdragen, gemeentelijke lasten en eigen risico. Dit geldt ook voor mensen met een inkomen tot net boven bijstandsniveau.

Onderwijs

De gemeente moet actief samenwerken met scholen voor wat betreft preventie. Sport, voeding en veiligheid zijn belangrijke thema's. Zorgadvies teams adviseren scholen en werken aan gezonde scholen. Rookvrije ruimtes rond scholen en verenigingen moeten een voorbeeld stellen voor de jeugd.

Vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze dorpen, wijken en buurten. Wij zien steeds vaker dat vrijwilligers(organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor hun gemeenschap. **Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen.** De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken.

Vrijwilligers die werken met jeugd moeten veelal een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) kunnen overhandigen. **Het CDA wil de VOG gratis maken voor vrijwilligers die werken met jongeren.**

Wij willen kritisch kijken naar de vergunningverlening: **is het vereisen van bepaalde vergunningen wel echt nodig?** Wij streven naar een goede verhouding tussen de noodzakelijke veiligheidseisen en het verminderen van de hoge regeldruk voor organisatoren.

Het CDA wil in het bijzonder soepel omgaan met evenementenvergunningen daar waar vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse (vergunningsvrije) activiteiten.

Sport

Bewegen is heel belangrijk. Zowel voor ontspanning als voorwaarde voor gezond leven. **Sport brengt mensen samen, maakt mensen weerbaar en speelt een belangrijke rol bij het overbrengen van normen en waarden.** Je leert er vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn zoals teambelang en respect voor de ander.

Het CDA zet zich de komende periode in voor:

- Betaalbare, toegankelijke sportaccommodaties
- Verdere ontwikkeling van het multifunctioneel gebruik van gebouwen, zo mogelijk met een rol in de wijk
- Buurtsportcoaches die zich richten op de behoeften van de buurt zodat verenigingsgebouwen het centrum worden van een buurt waarin de bewoners worden uitgedaagd om te sporten, vrijwilligerswerk voor de vereniging te verrichten en elkaar te ontmoeten

Vrijtijdseconomie

In Hof van Twente komen veel recreanten en toeristen op bezoek. Trekpleisters zijn onder andere Diepenheim, Delden en Markelo. **De vrijetijdseconomie is een belangrijke economische drager voor Hof van Twente.** Het is één van de weinige economische sectoren met nog volop groeikansen. Deze kansen moeten wij benutten. Dat heeft een positief effect op de werkgelegenheid en de leefbaarheid in onze kernen en buurtschappen.

Speerpunten vrijetijdseconomie

- Professionele toeristische marketingorganisatie onder de vleugels van de marketingorganisatie Hof van Twente
- Meeropbrengsten toeristenbelasting besteden ten behoeve van de vrijetijdseconomie
- Versterking van de (met name digitale) informatievoorziening
- Vereenvoudigen van regelgeving, makkelijke en ruimhartige verstrekking van (alleen noodzakelijke) vergunningen
- Nieuwe belevingsconcepten stimuleren en ondersteunen
- Versoepeling van het stacaravanbeleid
- Meer experimenteerruimte voor de ondernemer

De ondernemer aan zet

Ondernemers weten als geen ander wat er speelt binnen de vrijetijdseconomie en wat er nodig is voor de toekomst. Wij willen daarin een partner zijn en een bijdrage leveren aan het versterken, verbinden en vernieuwen van de vrijetijdseconomie.

Wij faciliteren ondernemers zoveel mogelijk zodat ze zich eenvoudig aan kunnen passen aan de snel wisselende ontwikkelingen in de markt. Ons uitgangspunt is: minder regels en sneller resultaat, uiteraard waar dit wettelijk ook kan. Wij kijken waar het huidige beleid versoepeld kan worden zodat de kwaliteit van ons verblijfsaanbod wordt verbeterd en een betere afstemming ontstaat tussen vraag en aanbod. Wij denken daarbij onder meer aan meer experimenteerruimte voor de ondernemer en een versoepeling van het stacaravanbeleid. **Wij dagen ondernemers uit om te komen met nieuwe initiatieven** die tot versterking en vernieuwing van het toeristisch aanbod leiden.

De VVV Hof van Twente is een belangrijke uitvoeringsorganisatie voor de vrijetijdseconomie. In 2017 is een lijn ingezet voor de vernieuwing van deze organisatie als onderdeel van een volwassen marketingorganisatie. Deze lijn willen wij verder ondersteunen. Er moet een daadkrachtige organisatie ontstaan – aangestuurd vanuit ondernemers – die werkt aan de versterking van het toeristisch product Hof van Twente.

Gastheerschap, (digitale) informatievoorziening, lokale marketing en productontwikkeling zijn belangrijke pijlers voor de nieuwe marketingorganisatie. In nauwe aansluiting en samenwerking met de marketing van Twente halen wij op deze manier nog meer rendement uit de toeristische kracht van de Hof.

De toeristische infrastructuur in Hof van Twente is goed. **De huidige toerist vraagt echter meer dan voorheen om beleving.** Beleving bepaalt voor een groot deel de kwaliteit van een bezoek en de keuze om nog een keer terug te komen. En dat is van belang voor de Hof. Nieuwe belevingsconcepten die daarop inspelen willen wij daarom zoveel mogelijk stimuleren en ruimte bieden.

Financiën en Organisatie

Speerpunten Financiën en Organisatie

- Sluitende begroting
- Voldoende financiële reserves
- Zorgvuldigheid bij het maken van keuzes
- Transparantie op overheidsuitgaven
- Gematigde lokale lasten voor alle inwoners

Het CDA staat voor een degelijk financieel beleid. **Wij willen een financieel gezonde gemeente.** Een sluitende begroting dient daarvoor als basis. Ons beleid dient gericht te zijn op een sobere en efficiënte besteding van gemeenschapsmiddelen. Een heldere begrotingsopzet, op basis van de door de gemeenteraad bepaalde programma's, is een belangrijke voorwaarde voor het kunnen maken van goede en integrale beleidsafwegingen. Naast een heldere begrotingsopzet is een deugdelijke verslaglegging noodzakelijk om inzicht te krijgen én te houden in de financiële situatie van onze gemeente.

Een eerlijke economie vraagt om solide overheidsfinanciën, lagere lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. **Een solide toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal.** Het grootste deel van onze gemeentebegroting bestaat uit geld via de Rijksoverheid. Slechts een beperkt aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente.

Wij hebben de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. **Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.**

Sparen en weerstandsvermogen

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormt geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. Wij leven niet in de waan van de dag. Wij zorgen dus ook voor een voldoende stevige financiële basis. Waarbij we sparen voor gewenste investeringen.

Transparantie

Er is niks geheim aan de uitgaven van onze gemeente. **Declaraties van bestuurders worden op de gemeentelijke website bekendgemaakt.** Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men uitvoert.

Grondexploitatie

De gemeente moet er zijn voor onze inwoners en de belangen van de inwoners vooropstellen. Het bouwen van woningen of het verkopen van grond mag niet bedoeld zijn om de begroting sluitend te krijgen. **Wij moeten een ordelijk financieel beleid voeren.** Daarbij moeten we voldoende reserveren voor te voorziene lasten van onderhoud van de openbare ruimte en herstructurering.

Omgevingswet

Nadat gemeenten in de afgelopen raadsperiode veel taken van het Rijk gekregen hebben op het sociaal domein is de volgende decentralisatie alweer aanstaande. **In 2019 of 2020 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht.** Deze bundelt wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu. Tevens worden er veel bevoegdheden overgeheveld van Rijk naar onze gemeente. Deze stellen de gemeente in staat om daadwerkelijk integraal omgevingsbeleid te gaan voeren en keuzes te maken met en voor de samenleving. **Keuzes die niet alleen ruimtelijke gevolgen hebben, maar ook sociale en economische.**

Lastenstijging beperken

Wij willen de lastenstijging zoveel mogelijk voorkomen of beperken. **Door een sobere en doelmatige besteding van beschikbare middelen blijft de lastendruk voor de inwoners beperkt.** Voor de wezenlijke taken van de gemeente dienen inwoners wel hun belastingbijdrage op te brengen. Gebruikers van gemeentelijke diensten dragen in principe zelf de kosten van de voorzieningen.

Kwijtscheldingsregeling

Wij willen de kwijtscheldingsregeling, voor hen die de gemeentelijke belastingen niet meer kunnen betalen, continueren. Het verlagen van de uitgaven van de gemeente gaat voor het verhogen van de lastendruk van de inwoner.

Inflatiecorrectie OZB

Het CDA streeft ernaar om de onroerende zaakbelasting voor de komende vier jaar slechts met de inflatiecorrectie te verhogen.

Dienstverlening

Onze gemeentelijke organisatie moet efficiënt en dienstbaar zijn. Slim werken bespaart kosten. De gemeente moet snel en makkelijk bereikbaar zijn. Het is goed dat we steeds meer diensten digitaal aan kunnen vragen. Niet iedereen kan of wil echter met internet werken. **Inwoners moeten kunnen blijven kiezen hoe zij willen communiceren met de gemeente:** digitaal, telefonisch of via de balie.

Het op orde hebben van de administratie zien wij als een vanzelfsprekendheid voor de gemeente. **Procedures voor vergunningen moeten inzichtelijk en eenvoudig zijn.** Wij moeten snel en adequaat ingrijpen bij vastlopende processen. Wij willen dat de gemeente in persoonlijke gesprekken met haar inwoners met ze meedenkt. Dat verduidelijkt procedures en regels en voorkomt ergernis.

De gemeente moet inwoners veel meer opzoeken. **Denken in mogelijkheden moet voor denken in problemen gaan.** De overheid heeft de afgelopen jaren steeds meer taken op zich genomen. Daarbij is zij meer gaan regelen en voorschrijven. Vaak met de beste bedoelingen. Deze trend willen wij keren. **Mensen moeten meer zelf verantwoordelijkheid nemen.** Dat vraagt bestuurlijke moed. In plaats van aanspreken op regels en voorschriften spreken we mensen aan op hun gezond verstand. De overheid moet terughoudender zijn met het maken van regels.